

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudců Zdeňka Kühna a Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **Z. K.**, zastoupená advokátem JUDr. Janem Mikulášem, Ph.D., Opletalova 1525/39, Praha 1, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, Křížová 1292/25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 12. 2017, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 11. 6. 2020, čj. 32 Ad 7/2018 - 104,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná zamítla dne 21. 12. 2017 námitky žalobkyně proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 9. 2017, jímž byla žalobkyni postupem podle § 56 odst. 1 písm. d) a § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, snížena výše invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invaliditu prvního stupně.

[2] Žalobkyně se proti rozhodnutí žalované bránila žalobou. Krajský soud shledal, že vypracované posudky zdravotního stavu žalobkyně jsou úplné a přesvědčivé, a žalobu zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[3] Žalobkyně (stěžovatelka) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností. Namítla, že rozsudek je nepřezkoumatelný. Žalovaná ani krajský soud neodůvodnily změnu zdravotního stavu stěžovatelky, která vedla ke snížení stupně invalidity. Stěžovatelka doložila mnoho podkladů. Pouhé sdělení žalované, že tyto podklady nejsou významné pro posudkové zhodnocení, není dostatečné pro to, aby odstranilo pochybnosti stěžovatelky ohledně zhodnocení jejího zdravotního stavu. Ani stěžovatelčiny námitky nebyly v posudcích dostatečně vypořádány

a soud se s vágním vypořádáním spokojil. Stěžovatelka namítala především sexuální dysfunkci, inkontinenci a poruchu hluboké citlivosti na obou dolních končetinách. Soud měl trvat na tom, aby byl zdravotní stav stěžovatelky posouzen bez pochybností.

[4] Podle stěžovatelky není možné postupovat podle § 75 s. ř. s., pokud nebyly posouzeny veškeré skutečnosti, které namítala. Posudky, které si krajský soud vyžádal, též nejsou vypracovány podle stavu ke dni vydání rozhodnutí žalované. Přesto se jimi soud řídil. Naproti tomu posudek MUDr. V. předložený stěžovatelkou krajský soud odmítl s odůvodněním, že se nejedná o popis stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu. Takový postup je absurdní a zabraňuje stěžovateli rozporovat závěry posudkové komise. Krajský soud si měl vyžádat odborné posouzení, které by potvrdilo, či vyvrátilo, zda jsou skutečnosti obsažené ve zprávě MUDr. V. nové, či zde byly již v době vydání správního rozhodnutí.

[5] Podle žalované dospěl krajský soud ve svém rozsudku ke správným závěrům. Žalovaná k nim nemá žádné výhrady.

[6] Stěžovatelka v průběhu řízení o kasační stížnosti doložila NSS další podklady, které podporují její tvrzení. Uvedla, že opětovně požádala o poskytnutí invalidního důchodu a nově byla shledána invalidní ve druhém stupni. Podle stěžovatelky odpovídal její zdravotní stav invaliditě II. stupně již v době rozhodování žalované v této věci. Žalovaná, resp. posudkoví lékaři, podhodnotili zdravotní stav stěžovatelky, a tím porušili její práva podle čl. 30 Listiny základních práv a svobod a zákona o důchodovém pojištění.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Stěžovatelka namítla, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný. Rozsudek podle ní postrádá odůvodnění změny zdravotního stavu, která vedla ke snížení stupně invalidity. Krajský soud nerozptýlil stěžovatelčiny pochybnosti ohledně dostatečně zjištěného zdravotního stavu.

[9] NSS neshledává napadený rozsudek nepřezkoumatelným. Krajský soud poukázal na závěry posudků, podle kterých byl zdravotní stav stěžovatelky v předchozích letech nadhodnocen. V roce 1996 bylo vysloveno podezření na nádorové onemocnění nervové soustavy, které bylo v roce 1999 jasně vyvráceno. Plný invalidní důchod byl ponechán, neboť stěžovatelka rehabilitovala. Další lékařská vyšetření a posudky PK MPSV¹ dospěly opakovaně k závěru, že celková míra poklesu pracovní schopnosti je 40 %, což odpovídá I. stupni invalidity. PK MPSV i krajský soud se výslovně vyjádřily i k tvrzeným sexuálním poruchám a inkontinenci (bod 30 rozsudku) a zhoršení zdravotního stavu (závěr bodu 24 a body 30 a 32 rozsudku).

[10] Pokud stěžovatelka nesouhlasí se závěry hodnocení jejího zdravotního stavu, NSS ve shodě s krajským soudem (bod 28 rozsudku) uvádí, že správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Stěžejním je v takovém případě posudek posudkové komise (viz např. rozsudek NSS ze dne 30. 1. 2004, čj. 5 Ads 34/2003 - 82, č. 526/2005 Sb. NSS). Krajský soud nechal vypracovat posudek a dvě jeho doplnění. Shledal přitom, že posudek je po obsahové stránce úplný

¹ Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí

pokračování

a přesvědčivý a splňuje požadavky kladené § 7 vyhlášky o posuzování invalidity², i judikaturou (bod 30). Stěžovatelka ostatně žádné jiné konkrétní vady posudků (krom trvajících pochybností ohledně správnosti a úplnosti jejich závěrů) ani netvrdila.

[11] Po prostudování dokumentů správního a soudního spisu dospěl NSS k závěru, že zdravotní stav stěžovatelky byl posouzen komplexně na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, a to ve vztahu k období, kdy bylo vydáno rozhodnutí žalované. Při jednání posudkové komise MPSV byl správně přítomen specialista z oboru ortopedie a neurologie. Posudky nejsou obsahově rozporné či nedostatečně zdůvodněné. Jak posudek žalované, tak posudek vypracovaný posudkovou komisí MPSV se shodují ve stanovení klinické diagnózy onemocnění, které shodně podřadily pod kapitolu VI (postižení nervové soustavy) položku 8h (lehké postižení) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Krajský soud následně správně na těchto posudcích založil svůj rozsudek.

[12] Stěžovatelka v řízení u soudu předložila lékařskou zprávu MUDr. V. ze dne 11. 11. 2019. Zpráva měla potvrdit, že zdravotní stav stěžovatelky je vážnější, než uvádí závěry posudkové komise. Krajský soud k (případnému) zhoršení zdravotního stavu odkázal na rozsudek NSS ze dne 25. 5. 2007, čj. 4 Ads 125/2006 - 39, podle kterého má žalovaná při rozhodování o nároku na dávku vycházet z odborného lékařského posouzení o zdravotním stavu, který je zjišťován k datu rozhodnutí správního orgánu. Zhoršení zdravotního stavu po tomto datu může být předmětem posouzení teprve na základě nové žádosti.

[13] Stěžovatelka poukázala na nemyslnost citovaných závěrů, neboť krajský soud při posouzení věci přihlédl k posudkům PK MPSV, které nebyly vypracovány podle stavu ke dni vydání rozhodnutí žalované.

[14] NSS potvrzuje závěry krajského soudu. Nově předložená lékařská zpráva představuje nepřipustnou skutkovou novotu. Rozhodnutí žalované soud přezkoumává podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době jejího rozhodování (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Pokud se v době po vydání rozhodnutí žalované zdravotní stav stěžovatelky zhoršil natolik, že by odůvodňoval zvýšení stupně invalidity, je namístě, aby si stěžovatelka opětovně podala žádost o přezkum svého zdravotního stavu (srov. např. rozsudek NSS ze dne 9. 10. 2003, čj. 7 Ads 1/2003 - 45, str. 2, či ze dne 23. 4. 2021, čj. 9 Ads 10/2021 - 26, bod 19).

[15] Ostatně to stěžovatelka taktéž učinila a podle doloženého posudku o invaliditě ze dne 14. 1. 2021 byla od 5. 1. 2021 přerazena do druhého stupně invalidity. Posuzující lékař v tomto posudku uvedl, že „*neurologický nález je stacionární, odpovídal by nadále I. stupni invalidity, urologické postižení je posudkově významnější, a proto ho dnes označuji jako hlavní příčinu poklesu pracovní neschopnosti*“ (důraz přidal NSS). K uvedenému dokumentu ovšem nelze s ohledem na koncentraci řízení u NSS přihlédnout, neboť se opět jedná o nepřipustnou skutkovou novotu ve smyslu § 109 odst. 5 s. ř. s. Závěry posudku z roku 2021 proto nemají na výsledek nynějšího řízení vliv.

[16] Co se týče posudku PK MPSV, ten posudková komise vypracovává za účelem zjištění skutkového stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalované o žádosti o invalidní důchod (viz závěry rozsudku čj. 5 Ads 34/2003 - 82). Kasační námitka proto není důvodná.

² Vyhláška č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity)

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Z výše uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost stěžovatelky není důvodná, a proto jí v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[18] Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalované nevznikly žádné náklady nad rámec její běžné činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **není** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 3. června 2022

Ondřej Mrákota
předseda senátu